

DIDINA!

Η περιμένης νὰ λάβης ιδεάν τοῦ μεγαλείου τῆς Γαλλίας ἀπὸ τοὺς ἀνατολικούς της σιδηροδρόμους. Τί χάλι, ἀλήθεια! Εἰς τὰς φλέβας τῆς εὐλογημένης αὐτῆς ἐταιρίας βεβαίως ῥέει αἷμα τῆς παλαιᾶς ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοίας, — μὲ μίαν μόνον διαφοράν. Εἶναι δουλευτάρα. Ῥυπαρὰ ὅμως, κακόσχημος· βαγκόνια, νὰ κτυπᾶς τὸ κεφάλι σου εἰς τὸ ταβάνι,

καθίσματα, νὰ τρίζουν τὰ κόκκαλά σου ὅταν ἐξαπλώνεσαι ἐπ' αὐτῶν. Πρῶτη θέσις, τρις χειρότερη τῆς δευτέρας τῶν ἰδικῶν μας. Σὲ ἰκανοποιεῖ τοῦλάχιστον ἡ ταχύτης. Ἀστραπή!

Κατάκοπος, τσακισμένος, κατέβαινα ἀπὸ τὸ Στρασβοῦργον. Τὸ Ἀβρικοῦρ εἶναι ὁ πρῶτος σταθμὸς ἐπὶ τῶν γαλλικῶν ὁρίων. Ἐστάθηκα νὰ περισυλλέξω τὰς ἀποσκευάς μου. Εἶχα πάθῃ μιὰ νόστιμη ἱστορία. Εἰς τὸ Στρασβοῦργον ὁ σιδηρόδρομος ἔφυγε συναποφέρων τὰς ἀποσκευάς μου, ἐνῶ ἐγὼ ἔχασκα ἀποθαυμάζων τὸ ἔνδον τοῦ περιλαλήτου καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς πρωτεύουσῆς τῶν Ἀλσατῶν. Ὅλα μοῦ τὰ ἤρπασεν ὁ ἄθλιος. Αὐτὸ τὸ μπαστουνὶ μου, αὐτὸν τὸν ἐπενδύτην. Ἐτηλεγράφησα, καὶ ὁ σταθμάρχης τοῦ Ἀβρικοῦρ μοὶ παρέδιδεν ἀνέπαφα τὰ πράγματά μου. Ἦσυχος ἐπὶ τέλους, ἤχωθηκα εἰς τὸ βάθος τοῦ βαγκονιοῦ μου.

Ἦμην μόνος. Τί καλλίτερο! Ἦῤῥα ἓνα ὕπνον, τῶν γλυκυτάτων. Εἰς τὸ Νανσοῦ μοῦ ἔστειλε, — βεβαίως ὁ διάβολος, — συνταξειδιώτην, μὲ τὸν ὁποῖον ὅμοιος εὐχομαι ποτὲ νὰ μὴ σὰς τύχη. Μιὰ μαύρη, λερή, βεδιγκότα· καπέλο ψηλό, τοῦ 40, ἴσια τὰ μπόρ, μαυροπράσινο, ἕως τ' αὐτιά χωμένο. Καὶ μιὰ μούρη! Ἀσπάλαξ.

Ν' ἀκούσης κρὶν, τὴν θύραν, καὶ νὰ εἶπῃς, ᾤ, ᾤ, καμμιὰ φραντσέζα, χαριτωμένη, παρφουμάτη, καὶ νὰ σοῦ παρουσιασθῇ αὐτὴ ἡ σιχασιὰ,

κινουμένη, οἶμοι! ἐντὸς ἀτμοσφαιρας . . . ἀπελπιστικῶς σκορδαλέας. Ν' ἀρπάξης τὰς βαλίτσας σου, νὰ θέλῃς νὰ γλυτώσης, ὁ ἀνατολικὸς νὰ συρίξῃ ἐπαναρχίζων ὡσεὶ δαιμονιῶν τὸ τρέξιμον καὶ νὰ πέσης ἀπελπισ ἐκεῖ πάλιν 'ς τὴν γωνιά σου, ἀποπνιγόμενος, σκορδαλεοκτονούμενος ὑπὸ τοῦ ἑβραϊκοῦ αὐτοῦ ἀνθρωπαρίου.

Ἄπὸ Ἰασιου μέχρι Παρισίων πανταχοῦ ὁ ἴδιος, ὁ παλαιὸς Ἑβραῖος, — ὄχι ὁ σημερινός, τοῦ συρμού, ὁ γκομέ, ὁ κολλάτος, ὁ παίκτης τοῦ Μόντε Κάρλο, ὁ τρανὸς τραπεζίτης. — Ὁ παλαιός· μὲ τὰς κακὸδμούς συνθηείας του καὶ τὰς ἀκλονήτους περὶ σκορδοφαγίας παραδόσεις του. Τὸ νομίζει ἀληθῆ πανάκειαν.

Ἡ νύξ προέβαιεν. ἤρχισε τώρα καὶ βροχή. Μιά ὄροσιὰ ἕως τὰ κόκκαλα, ἀλλὰ ποῦ νὰ κλείσης παράθυρον. Τὸ τραῖνο ἐστάθη καὶ πάλιν. Κρίκ! Αὐτὴν τὴν φορὰν ἦσαν δύο κυριαί. Δόξα σοι ὁ Θεὸς τέλος πάντων . . . Μὰ τί ἴντροπὴ αὐτὴ ἡ σκορδατμόσφαιρα! Νὰ ἰδῆς δέ, τὸ χειρότερο, πῶς θὰ μ' ἔπερναν καὶ μὲ σκορδοφάγον. "Ὡρα καλῆ. Τί μ' ἔμελλε. Μήπως θὰ μὲ ξανάβλεπαν! Ἐαπλώθηκα καὶ κύτταξα σὰν χάχας. Ἀληθῆς ἀπόλαυσις. Κάτι τι φανταστικὸν κομψότητος, γλυκύτητος, χάριτος. Ἄν δὲν ἦσαν Παρισιναί, βεβαίως ἦσαν Βουκουρεστῖναι. Δὲν ἔβγαζαν λέξιν ἀπὸ τὸ στόμα των. Ἐκάθηντο παρὰ τὸ δεξιὸν παράθυρον, ἀνοικτόν, κοντά, κοντά, ἐκπληκτικῶς ὁμοιάζουσαι, ὁμοιομόρφως ἐνδεδυμέναι, ὁμοιοτρόπως κρατοῦσαι τὸ φόρεμά των, ἀπενεῖς πρὸς τὰ ἔξω, ἀνέπνεον τὴν ὄροσον τῆς νυκτὸς δι' ὄλων τῶν πνευμόνων αὐτῶν, καὶ ἡ μία μὲ τὴν ἄλλην, κρυφά, μέσ' τὸ μανδῆλι, ὡς νὰ ἐλυποῦντο νὰ μᾶς προσβάλωσιν, ἐπήγαιναν κ' ἔφερναν φιαλίδιον ἀρώματος, ἀπὸ χέρι σὲ χέρι, ἀπὸ μῦτη σὲ μῦτη. Μοῦ ἤρχετο νὰ δώσω μία γροθιά τοῦ Ἑβραίου, νὰ τὸν σκάσω ἐκεῖ τὸν ἄθλιο . . . Τὸ κάλυμμα τῆς λυχνίας κατεβιβάσθη. Ἀπεκοιμήθη, καὶ οὐδὲν ὄνειρον, — κινδυνεύω κανεὶς νὰ μὴ μὲ πιστεύσῃ, — ἐτάρραξε τὸν ὕπνον μου. Ὅταν ἤνοιξα τοὺς ὀφθαλμούς, ἐτρέχαμεν παρὰ τὴν Μάρνην, πλησιάζοντες ἀπαύστως τὸ Παρίσι. Αἱ συνταξιδιώτισσαι πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν στάσιν, ἀκίνητοι, τὸ βλέμμα ἀπενεῖς πρὸς τὰ ἔξω· οἱ αὐτοὶ χειρισμοὶ τοῦ ἀρωματοφόρου φιαλιδίου. Λέξεις, μία, μόνη, ξηρά, ἐξῆλθεν ἀφηρημένα, ἀφηρημένα, ἀπὸ τὸ στόμα τῆς μεγάλης, «miseria!» . . .

Ἐφθάσαμεν εἰς Παρισίους, πρῶτος ἐπήδησεν ἔξω ὁ Ἑβραῖος. Πάει 'ς τὸν διάβολον! Ἐφώναξα ἐκ τῆς θυρίδος ἓνα ἀχθοφόρον, ὅταν εὐκρινῶς ἤκουσα διαλεγόμενας τὰς δύο ὥραιας βουμανιστί: «πρέπει νὰ ζητήσωμεν μίαν ἀμαζαν».

- 'Εγώ, κυρίες μου ! . . . μὴ ἀνησυχεῖτε.
 — Μπα ! ὀμιλεῖτε ῥουμανικά ; *Ἐρχεσθε ἐκ τῆς Τσάρας ! ; Πόσον εἴμεθα εὐτυχεῖς.
 — 'Αλήθεια ; Καί . . . 'Απ' τὸ Βουκουρέστι ; Εἶναι δυνατόν ; Καὶ ὅμως ἔπρεπε . . . ἀλλά, τρέχω διὰ τὸ ἀμάξι. Ἄ, αὐτὸς ὁ Ἑβραῖος . . .
 Ἐντὸς δύο λεπτῶν ἄνθρωποι καὶ ἀπιστευαὶ ἀνεργιζώμεθα ἐπὶ τοῦ κλασικοῦ φιάκρ τῶν Παρισίων.
 — Καὶ κατοικεῖτε τὸ Νανσύ ;
 — Πλησίον ἐξοχὴν. Ἐκεῖ ποῦ ἀνέβημεν εἰς τὸν σιδηρόδρομον.

- Καὶ ἀπὸ πολλοῦ ;
 — Ἄπὸ μηνός.
 — Καὶ ποῦ θὰ μείνετε ;
 — Ὅπου σεῖς μὰς ὀδηγήσετε. Πρῶ-
 τὴν φορὰν ἐρχόμεθα ἔς τὸ Παρίσι.
 ὦ, ὦ, ἀνελογισάμην καθ' ἑαυ-
 τόν, ἐν μέσῳ ἀορίστῳ δευτέρῳ, καὶ
 ἡ καρδία μου βιαίως ἐπάλλετο.
 — Εἰς τὸ Quartier Latin ;
 Κ' ἐκεῖναι καταφατικῶς.
 — Rue Monsieur le Prince ;
 — Rue Monsieur le Prince.
 Μόνον ποῦ δὲν ἔτριβα τὰς χεῖρας
 ἐκ χαρᾶς.

- Καὶ θὰ μείνετε καιρὸν εἰς τὸ Παρίσι ;
 — Κατὰ τὰς περιστάσεις.
 Κατάλαβα, ἐσκέφθην εἰς τὸν κακὸν μου νοῦν.
 — Νοῦμερο δώδεκα, ἐπανέλαβα.
 — Νοῦμερο δώδεκα, κατένευσεν ἡ μεγάλη, ἥτις μόνη ἐλάμβανε τὸν λόγον.
 Τὴν ἐθεώρησα καλῶς. Γαλήνη. Οὔτε ἔχνος ἐρωτοτροπίας, οὔτε κἄν
 ἀπλῆς φιλαρεσκείας.
 Τοῦναντίον, εἰς τὸ εὐεῖδές καὶ εὐγενές πρόσωπόν της βαρεῖά βαρεῖά
 ἐπεκάθητο ἡ μελαγχολία. ὦ, βέβαια, δὲν ἦσαν τέτοιαις ! Πᾶσα ἀμφι-
 βολία μου διελύθη, ὅταν, ἀφοῦ ἐτοποθετήθησαν καλὰ εἰς τὸ δωμάτιον,
 ὅπερ εἶχε κρατηθῆ δι' ἐμὲ εἰς τὸ 12 τῆς ὁδοῦ Monsieur le Prince,
 μοῦ εἶπεν ἀφελεστάτη ἡ μεγάλη.

* Συνηθέστατα ἡ Ῥουμανὶς γῆ.

— Λοιπόν, δόμνουλε, αὔριον θὰ σὰς ἴδωμεν χωρὶς ἄλλο. Δὲν εἶν' ἔτσι; Μὲ συνώδευσεν εἶτα μέχρι τῆς κλίμακος καὶ ὅταν ἤμεθα ἀρκούντως μακρὰν τῆς ἀδελφῆς της, σφίγγουσα μὲ ὀρθὴν τὴν χεῖρά μου·

— Ἄ κύριε, εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν ποῦ σὰς ἔστειλε πρὸς ἡμᾶς. Εἴμεθα ἔρημοι, μόναι, εἰς αὐτὸ τὸ χάος. Δυστυχεῖς, πολὺ δυστυχεῖς! Θὰ σὰς εἰπῶ. Μοῦ ἐμπνέετε τόσην ἐμπιστοσύνην.

— Ἡ καλωσύνη σας.

— Μὴ μᾶς ἐγκαταλείψετε. *La rivedere.*

Ἐξῆλθον εἰς τὸ Boul-Miche, ἀπὸ 'κεῖ εἰς τὸ boulevard St-Germain, κατέληξα εἰς τὸ Montebello N° 54 τοῦ φίλου μου M. Poulin, πρῶτον πάτωμα μὲ μηδαμινὰ πράγματα. Τί ἄλλο ἤθελα. Θὰ εἰπῆς ὅτι ἡ περιώνυμος πλατεῖα Maubert δὲν ἀπέιχε μακρὰν, ὅπου ἀπαύστως ἀνακουᾶται ἡ σάρα καὶ ἡ μάρα, «*toute la vermine du quartier*». Τόσω τὸ καλλίτερο. Ἄν δὲν εἶδες τὴν Grande Opera, πάντοτε δικαιοῦσαι νὰ εἴπῃς ὅτι 'ξεύρεις τὸ Παρίσι. Ἄν ὅμως δὲν εἶδες τὴν place Maubert, ἃ τότε μὰ τὸν θεὸν δὲν τὸ 'ξεύρεις. Κ' ἐν ἄλλο πλεονέκτημα· δὲν ἤμην μακρὰν τῶν Βουκουρεστινῶν μου. Τὰς ἔβλεπα συχνά. Τί λαμπρὰ νείαι. Ἡ ἱστορία των ὅμως ἦτο πολὺ λυπηρά. Κατήγγιτο ἐκ τοῦ Πλοεστίου, τῆς πόλεως τῆς ρουμανικῆς καλλονῆς. Ὀρφαναὶ ἀπὸ μακροῦ. Didina ἡ πρώτη, Sia ἡ ἄλλη. Τὴν Didina μόλις δεκαεξέ ἐτῶν, δὲν ἤξευρε τί τῆς ἐγίνετο, ἐνύμφευσαν μετὰ τοῦ πλουσίου καὶ νέου Τουδορέσκου, τοῦ μαροῦ Τουδορέσκου. Τέσσαρα ἔτη, ὡς μία καὶ μόνη ἡμέρα, διέρρευσαν ἐν μέσῳ τῶν ἐπιδειξέων, τῶν διασκεδάσεων, τῆς σπατάλης. Ὁ παρὰς ἐχωνεύθη ταχύτερον παρ' ὅ,τι ἐπίστευον τὰ τρελλὰ παιδιὰ. Πρὸ διετίας δὲν εἶχε μείνη πλέον λεπτόν. Ὁ Τουδορέσκου, ὁ οὐτιδανός, ἔφυγε μόνος εἰς Ριστόβ. Ἐκρουσεν ἐκεῖ τὴν θύραν θείου, γινώσκοντος καλῶς πῶς κλείεται ἡ θύρα εἰς δυστυχοῦντα συγγενῆ. Ὁ ἄθλιος δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἐργασθῆ. Μετὰ περιπλάνησιν ἡμερῶν τινων, ἐπνίγη εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Βόλγα.

Παρῆλθον μία, δύο, τρεῖς ἡμέρηι, ὁ Τουδορέσκου δὲν ἐφαίνετο, καὶ τὸ χεῖριστον, ἡ μικρὰ ἐγκαταλειμμένη δὲν εἶχεν εἰς ποῖον νὰ ἐμπιστευθῆ τὸν πόνον της. Καὶ αὐτοὶ οἱ σύντροφοι τῆς κραιπάλης τοῦ ἀθλίου συζύγου της εἶχον ὡς διὰ μαγείας ἐξαφανισθῆ. Ἐκλαιε πικρά, ὅταν παρουσιάσθη αὐτῇ ὁ λογαριασμός τοῦ ξενοδοχείου Capsa, ἐν ᾧ κατῴκει.

— Ὁ τελευταῖος λογαριασμός σας εἶναι ἀνεξόφλητος.

— Καὶ τί μὲ τοῦτο. Ὅταν ἔλθῃ ὁ κ. Τουδορέσκου.

— . . . Ἄλλὰ δὲν θὰ ἔλθῃ πλέον.

— Ἐφυγε. Κατεστράφη οικονομικῶς.

Ἐπώλει τὰ κοσμήματά της διὰ νὰ ζῆ, καὶ τέλος κατέφυγεν εἰς τὴν ἐν Πλοεστίῳ γραῖαν θείαν της, παρ' ἣ καὶ ἡ μικρὰ της ἀδελφή. Ἀπέθανεν ὅμως μετὰ μῆνας ἕξ καὶ ἡ γραῖα καὶ πεντάρφρανα τὰ δυστυχημένα ἔμειναν κυριολεκτικῶς εἰς τοὺς δρόμους. Τότε ἡ ἀτιμία ἀνέλαθε τὸ φοβερώτερον προσωπεῖόν της, τὴν φιλανθρωπίαν. Καλοθελήτρα, μισόκοπη, σὰν νάπεσε ἀπ' τὰ σύννεφα, μὲ τὸν λόγον της τὸν γλυκόν, τὴν συμποινιά της, τὰ χάδια της, τὰ μάζεψε τὰ κορίτσια.

— Ἐγὼ παιδιὰ σκυλιὰ δὲν ἔχω. Θὰ ζήσωμε μαζί. Ἐγνώριζα τοὺς γονεῖς σας. Ἄ τοὺς καὶ μὲνους, τοὺς χρυσοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Θεὸς νάναπαύσῃ τὴν ψυχὴ τους. Εἶσθε εὐμορφαις. Θ' ἀποκατασταθῆτε μιὰ ἡμέρα, θὰ μοῦ τὸ πλερῶστε.

Μὰ πίσω ἀπὸ τὸ μαῦρο σάλι τῆς πονετικῆς κυρᾶς, ἦτο κρυμμένος ὁ μαῦρος δαίμων. Ἐν μεγάλῳ ὄνομα καὶ μία μικρὴ ψυχὴ. Ἐνας βογιάρρος. Πρῶτῃ οἰκογένεια τῆς Μολδαβίας. Ἱστορία καθημερινῶς ἐπαναλαμβανομένη. Ἡ εὐπιστος Didina ἐνόησε τέλος ὅτι καθίστατο ἡ μακίτρεσα ὄχι ἡ σύζυγος τοῦ χρυσοῦ ἀνδραρίου, ἤλπιζεν ὅμως πάντοτε. Ἄλλως τί ἂν ἡ δολορραφία ὄλονεν ἀπεκαλύπτετο; Ἦτο καθηλωμένη ἐκεῖ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς ἀδυναμίας. Τὸ μῖσος ἤρχισε νὰ σωρεύηται ἐν τῇ καρδίᾳ της. Ἦθελεν ὅμως τὰ πάντα ὑπομείνῃ χάριν τῆς ἀδελφῆς της, ἦν κατώρθου νὰ συντηρῆ ἐν τῷ ἀρίστῳ τοῦ Βουκουρεστίου παρθεναγωγείῳ μακρὰν τοῦ αἵσχους της.

Λαμπρὸν θέρος, διεδέχθη δριμύτατος χειμῶν. Εἰς λόγος προσέτι διὰ νὰ ξετρελλαθῆ τὸ Βουκουρέστι. Θύελλα ἐσπερίδων. Ὁ δεσμὸς τῶν δημοσιογράφων ἐφιλοτιμήθη νὰ δώσῃ τὸν λαμπρότατον χρόνον μετημφιεσμένων. Ὁ βογιάρρος, δανδῆς πρώτης, εἶχε τὰς ὑποχρεώσεις του πρὸς τὸν Τύπον. Ὁ Κλέμμουρ τῆς «Ρουμανικῆς Ἀνεξαρτησίας» οὐδέποτε παρέλιπε νὰ ἐξαίρη τὰς περιφρήτους κραθάτας του ἢ τὴν ἀμεμπτον κοπὴν τῶν σμῶκιν του. Ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ ἐμφανισθῆ; Ἐπειτα ἰδοὺ καὶ περίστασις νὰ ἐπιδειξῆ εἰς τοὺς ματαίους φίλους του τὸ λαμπρὸν θήραμα. Ἐσυρε τὴν Didina ἐν θαυμασίᾳ ἐγγχωρίῳ περιβολῇ εἰς τὸν μπάλλον τῆς πρόσσας. Ἐκεῖ τὸν εἶδεν ἀκόμη καλλίτερα τί ἤξιζεν. Εἰς τὸν δεύτερον τετράχρον ἐχειροκτοτήθη διὰ τὴν περὶ τὸ κανκὰν δεξιότητά του.

— Ἀπ' ἐδῶ. Πᾶμ' ἐπάνω.

Τὸν ἠκολούθησεν εἰς τ' ἄνω δώματα πλήρης ἀηδίας καὶ ἀπογοητεύσεως. Τὰ πώμακα τῶν φιαλῶν ἐξεσφενδονίζοντο εἰς τοὺς τοίχους καὶ

ἀφρώδης ὁ καμπανίτης ἐπλήρου τὰ κύπελλα. Ὁ βογιάρος ἐκάθισε τὴν Didina ἐν κύκλῳ δέκα ἀηδῶν μαγγλαράδων, ἀνόστων μέσα εἰς τὰ φράκκα των, μὲ τὰς εὐφρολογίας των, τὰς βωμολοχίας καὶ τὰς χειρονομίας των. Ὁ σκοπὸς των εὐτυχῶς ἦτο τίς νὰ ἐπιδείξῃ ἑαυτὸν μᾶλλον blasé καὶ τοσαύτη καλλονὴ ἐλαχίστων ἠξιώθη ἐκ μέρους αὐτῶν θυμιαμάτων. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ βογιάρος ἐπίπτε τάπα εἰς τὸ μεθύσι. Ἡ Didina ἐκφυγοῦσα διωλίσθαιεν ἐντὸς τοῦ πλήθους. "Ἄχ, ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπήγαине μόνη εἰς τὸ σπῆτι ! Ἐγύρισε, ἐγύρισε, τέλος σταματήσασα ἐστηρίχθη ἐπὶ τινος στύλου καὶ τὰ δάκρυα ἐξέφυγον ἄφθονα τῶν ὀφθαλμῶν της ὑπὸ τὴν μελανὴν προσωπίδα της. Συνερχομένη κατὰ μικρὸν διέκρινε νέον, στηριζόμενον καὶ αὐτὸν ἐπὶ συστοίχου στύλου μετ' ἀνεκφράστου συμπαθείας θεώμενον αὐτῆς. Δὲν ἦτο βουμάνος, ἐξ ἄπαντος δὲ ἄνθρωπος μεσημβρινός. Μελαγχροινός, χεῖλῃ ὡσεὶ αἰμάσσοντα καὶ πύρινοι ὀφθαλμοί. Μαλλιά, μύστακες, τοῦ κοράκου τὸ φτερό, μαργαρίται ἀντὶ ὀδόντων, εὐρωστία καὶ ἀφέλεια, ἀλλὰ καὶ χάρις· ἀντιθεσις ἐγκύουσα τὴν προσοχὴν μεταξύ τῶσων petits maitres ἐκεῖ μέσα.

— Ὁραία μου μοϊκίανα.

— Ἄ, πῶς φαίνεσαι ὅτι εἶσαι

ξένος. Εἶμι καὶ ἀπ' τὴν Ἰαλομίτσα. Αὐτό, πιστευσέ με, δὲν εἶναι costume μοϊκίανας.

Τὸ ἄνθος, ὅπερ αὕτη ἐκράτει, ἐπέρασεν εἰς τὴν μπουτονιέρα του. Τῆς προσέφερε τὸν βραχιόνά του καὶ περιεφέροντο ἀπὸ αἰθούσης εἰς αἰθούσαν. Εἶπαν, εἶπαν, ἦσαν ἄξιοι νὰ λέγουν ἕως τὸ πρῶν.

— Γνωρίζεις τὸν περσικὸν μῦθον ; Αἱ ψυχὰι εἶναι ὡς τὰ μῆλα. Ὁ Θεὸς κόπτων αὐτὰς εἰς δύο τὰς σφενδονίζει εἰς τὸ ἀχανές, ἐν ᾧ περιστρέφονται, περιστρέφονται, ἕως οὗ τὰ δύο τοῦ αὐτοῦ τμήματα, συναντῶμενα, ἀποτελέσωσιν ἓν.

Τῇ τετάρτῃ ὥρᾳ τῆς πρωΐας, τρεῖς ὑπηρεταὶ μετέφερον εἰς τὴν ἄμαξαν αὐτοῦ τὸν βογιάρου νεκρὸν ἐκ τῆς μέθης. Ἡ Didina ὠχρὰ,

καταβεβλημένη, περίρρυτος ὑπὸ ψυχροῦ ἰδρωτός συνεσπειρώθη πρὸς τὸν Κοστίκαν.

— Τί ἔχετε πρὸς θεοῦ;

— Ὡ τίποτε. Ὁδηγήσατέ με, παρκαλῶ, εἰς τὴν οἰκίαν μου, θέλετε μὲ ὑποχρέωσει.

Τὴν ἐτύλιξε τρέμουσαν εἰς τὴν γοῦνά της, καὶ ἐπήδησε παρ' αὐτὴν εἰς τὸ ἔλκηθρον, φωνῶν πρὸς τὸν μπιρζάρ :

— Strada Luminei!

Ἐφυγαν ὡς ἀστραπή.

Μετὰ ἓνα μῆνα αἱ κακαὶ γλῶσσαι ἠδύναντο νὰ λέγωσιν ὅσα ἤθελαν. Ἀπὸ τὰς ὀλίγας φορὰς ποῦ εἶχαν καὶ κάποιον δίκαιον. Ὁ βογιάρος ἄφρισεν ἀπὸ θυμόν.

— Στὸ λέγω διὰ τελευταίαν φορὰν. Δὲν θέλω νὰ ξαναβλέπῃς τὸν γκρέουλο.

Μὰ ἡ Didina ἠγάπα νῦν. Ἐγκατέλιπε τὸ μέγαρον· ἔγραφε δ' αὐθημερὸν «Draga Costica, τὸ νέον μου μέγαρον περιορίζεται εἰς πενιχρὸν δωμάτιον, ἀρκετὸν ἐν τούτοις νὰ περιλάβῃ τὴν εὐτυχίαν μας».

Μετὰ τινα χρόνον ὁ βογιάρος τῇ ἐδῶρει οἴκημα καὶ γῆπεδον εὐρύ. Τῆς τὸ ἀνήγγειλε δι' ἐπιστολῆς ὕψους προστατευτικωτάτου. Μεγαλοφροσύνη γερωντοπαλληκάρου. Ἡ Didina ἐκτείνασα τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἐστίας, ἀφῆκε τὴν ἐπιστολὴν νὰ πέσῃ ἐντὸς τῆς πυρᾶς.

Μὲ τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας, ἦλθε καὶ ἡ σειρὰ τῶν σχεδίων.

— Didina, θὰ πάμε 'ς τὸ Παρίσι. Θ' ἀκολουθήσω ἔτη τινὰ φιλολογίας καὶ ἱστορίας. Θὰ κατοικοῦμεν ὅμως πάντοτε ἔξω, εἰς τὸ Billancourt, εἰς τὴν ἡσυχίαν, 'ς τὴν πρασινάδα. Ἐκεῖ θὰ πάμε νὰ κρῦψωμε τὴν εὐτυχίαν μας.

Ἐτελείωσε τὰς ὑποθέσεις του εἰς τὸ Βουκουρέστι. Ἡ μητέρα του ἀπὸ τὴν Κέρκυρα εἶχεν ἀνεβῆ πρὸ μηνὸς εἰς τὸ Παρίσι. Διάλεξε ἓνα σπιτάκι, ὅ,τι ὠραιότερον εἰς Billancourt, — ὁ υἱὸς της τὴν εἶχε τρελλάνη ἀπὸ τὰ γράμματα, — καὶ ἀπῆλθεν εἰς Νανσῦ, νὰ ἰδῇ τὸν ἐκεῖ γέροντα ἐξάδελφόν της, ἀπὸ τὸν ὅποιον κἄτι περιέμενε. Κατηραμένα κληρονομία! Τί ἦτο αὐτὸς ὁ μπαρμπα-Νικολός, ἀδυνατῶ ἀκριβῶς νὰ σᾶς περιγράψω. Ἐχομεν τοιοῦτους ὄχι ὀλίγους. Φεύγουν μὲ μισὸ παπούτσι, καὶ ὅταν, δὲν ξέρω κ' ἐγὼ πῶς, φουσκώσουν ἀπὸ παρὰ, νομίζουν ὅτι τὰ ξέρουν ὅλα. Ἀπὸ τὰ ἀγύριστα αὐτὰ κεφάλια ἦτο κι' αὐτός. Εἶχεν ἀρχίσῃ ἀπὸ βαφεύς, τὸ λουλάκι 'ς τὰ χέρια του ἐφαίνετο ἀκόμη κι' ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ γάντια. Κοινὴ ἐπιστολὴ αὐτοῦ καὶ τῆς κυρίας Ἀρτεμι-

σίας, ἠνάγκασαν τέλος τὸν Κοστίκαν ν' ἀφήσῃ τὸ Βουκουρέστι. Τί διάβολο κάνει αὐτοῦ, ἔμουρμούριζε ὁ μπαρπα-Νικολός, μὴ μπερδέφτηκε μὲ καμμιά βλάχα!

Ἄ, τί χωρισμὸς ἦτο ἐκεῖνος. Τὴν ἐκράτει ὥρας ὀλοκλήρους, μὲ τὴν βλαχικὴν τῆς περιβολήν, εἰς τὴν ἀγκαλιά του, εἰς τὰ γόνατά του,

κ' ἐκείνη τῷ ἐμειδία, τῷ ἐμειδία, μὲ ἀληθῆ ἥρωισμόν. Ἐκοψεν ἔπειτα σιγά, σιγά, μία τρέσσα ὀλόκληρη ἀπὸ τὰ μαλλιά της, τὴν ἔδεσε, σὲ δέκα μεριάς, μ' ἓνα οὐρανὶ ρουμπάν.

— Ἐχε τὴν ἐπάνω σου ἕως που νὰ φθάσῃς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τότε ἔχε ῥιψέ τὴν ἐς τὴ θάλασσα. Ἐχει πολὺ, πολὺ νερὸ ἐκεῖ. Δὲν εἶναι ἔτσι; . . .

Τὴν ἐπῆραν τὰ κλάμματα. Δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ κρατηθῇ . . .

Ὁ Κοστίκας ἐν τούτοις δὲν ἐλησμόνει, κ' ἔγραψε γλήγορα ἀπὸ τὸ Νανσῦ «Ἐλθετε. Ἡ μαμὰ σὰς ἀναμένει».

Τὸ πρῶτ' ἔλαβον τὸ τηλεγράφημα καὶ τὴν ἐσπέραν αἱ δύο ἀδελφαὶ διέβαινον τὸ οὐγγουρρουμανικὸν Πρεδεάλ. Κρονστάτ, Κολοσβάρ, Βούδα-Πέστα, Βιέννα, Μόναχον, Στούτγαρδ, Στρασβούργον τὰ διήλθον χωρὶς νὰ σταθοῦν. Ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρων εὐρίσκοντο εἰς Νανσῦ· εἰς δὲ τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ «Ἄετοῦ» ἐγένετο μία τῶν συγκινητικωτάτων συναντήσεων καὶ ἡ Ἀρτεμισία ἀρπάσσα τὸ ὠραῖο κεφαλάκι τῆς νύμφης τῆς τὸ κατεφίλει μετὰ παραφορᾶς. Ὁ γέρο-μπασμῆνος ὅμως ἔβραζε. Ποιαὶ εἶναι αὐταῖς ἢ ὠμορφογαλιάνδραις. Ἀπὸ ποῦ κρατεῖ ἡ σκούφια τους. Πρὸ παντὸς δὲν τοῦ ἤρρεσεν ἡ ἀναπαρχιδιά των. Ἐγραψεν, ἀνακάτωσεν. Ἐντὸς ἐβδομάδος εἶχε φοβερὰ δοκουμένα στὰ χέρια του. «Ἡ Didina ἦτο μία . . .» ἐπροθυμοποιήθησαν οἱ ἐνάρετοι καὶ συνετοὶ νὰ τοῦ γράψουν ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι, τὸ Πλοϊέστι, δὲν ἔζυρω ἀπὸ ποῦ ἀκόμη.

— Ἀρτεμισία! αὐτὸς ὁ γάμος δὲν θὰ γείνη. Ἄλλως χαῖρε!

Ἦρα καλῆ, εἶπε μέσα τῆς ἡ Ἀρτεμισία. Ἐπειτα ὅμως ἐσυλλογίσθη. Θὰ ἔχαναν τὸν παρὰ, τὴν κληρονομίαν. Τῆς ἦλθε ἄλλο πρᾶγμα. Ἐφροβήθη μὴ μείνη τὸ παιδί τῆς πτωχόν. Παρεζαλίσθη, ἀρρώστησεν. Ἡ Didina ἐθυσιάσθη. Τὸ ἠνύνησεν. Δὲν εἶχε πλέον ὄρεξιν νὰ ἐξέλθῃ τοῦ δωματίου τῆς. Ἡ Ἀρτεμισία φθίνουσα ἔς τὸ κρεβάτι τῆς, δὲν εἶχε πλέον μάτια νὰ σηκώσῃ νὰ τὴν ἴδῃ. Ὁ Κοστίκας ἀνήσυχος, ἐλεεινός, —τὴν ἠγάπα πολὺ αὐτὴν τὴν μητέρα, —εἰσέδυσσε τέλος εἰς τὸ μυστικόν τῆς. Ἐγένοντο σκηναὶ φοβεραὶ τότε μεταξύ ἀνεψιοῦ καὶ θεῖου. Μίαν νύκτα, μεσάνυκτα, ἡ Ἀρτεμισία, ὠχρά, σκέλεθρον καθὼς ἦτο, —πῶς ἐσηκώθη; —εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Didinas.

— Λοιπὸν ἐγὼ πεθαίνω, τὸ παιδί μου μένει πτωχόν, ὁ θεὸς του τὸ ἀφῆκε . . . τὸ παιδί μου . . .

— Ὅχι, κυρία, μὴ φοβεῖσαι, μὴ ἀνησυχεῖς. Νά, ἐγὼ φεύγω. Δὲν εἶμαι ἱκανὴ νὰ κάμω τὴν δυστυχίαν τοῦ Κοστίκα.

Αἱ δύο ἀδελφαὶ δὲν εἶχεν ἀκόμη χαράξῃ ὅταν ἔφευγον εἰς μίαν τῶν ἐξοχῶν τοῦ Νανσῦ.

Τὰ κατωτέρω ἔμαθα παρ' αὐτοῦ τοῦ Κοστίκα, θὰ ἴδωμεν πῶς. Τὴν ἐπαύριον ἀφρῦ ἔτρεξε ματαίως ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς ἀνακάλυψίν των, ὁ Κοστίκας ἐπανῆλθεν ἀπελπὶς εἰς τὸν «Ἄετόν». Ἐφερνε τὸ χέρι του εἰς τὸ περιστροφον, ὅταν μπούπ, ἤκουσε τὴν μητέρα του πίπτουσαν ἐπὶ τοῦ δαπέδου. Ἐσπευσεν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς, τὴν ἀνήγειρε, τὴν ἀπέθεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης, ἠγρύπνησε παρ' αὐτῇ ὀλόκληρον τὴν νύκτα.

Ἦλθεν ὁ ἰατρός, ὁ θεῖος, δύο τρεῖς φίλοι. Τοὺς συνεβούλευσαν τὸ Παρίσι. Τὸ ὠραῖον ἐν Billancourt οἶκημα, ἀντὶ νυμφικῆς παστάδος μετεβλήθη εἰς θεραπευτήριον. Ἡ Ἀρτεμισία ἐν τούτοις ἐσώθη μετὰ διμηνον νοσηλείαν. Ὡς ὅμως ἡ μήτηρ ἀνέρωσε, ἦλθεν ἡ σειρὰ τοῦ υἱοῦ. Τὴν κακῶς ἀποκρυπτομένην μελαγχολίαν του, διεδέχθη ἐπιφοβὸς διανοητικὴ ἀδράνεια. Μόνη του ἀσχολία τώρα ἦτο νὰ κατέρχεται εἰς τὴν ὄχθην, νὰ βλέπῃ τὰ ἀκάτια μεταφέροντα εἰς Σαιν-Κλου τὰ ζεύγη τῶν ἐρωτευμένων. Ἐκεῖ καρφωμένος, ἄφινεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ τοῦ ξεβιδῶνῃ τὸ μυαλό. Ἡ κυρία Ἀρτεμισία, μ' ἐκείνην τὴν ἀμείλικτον λογικὴν τῶν γονέων, ἐσκέπτετο «θὰ τοῦ περάσῃ». Δὲν ἐβράδυνεν ὅμως νὰ πεισθῇ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκλέξῃ μετὰ τῆς κληρονομίας τοῦ θεοῦ καὶ τῆς ὑγείας τοῦ παιδιοῦ της. Ἐφοβήθη μήπως ἡ κληρονομία δὲν τοῦ ἠσφάλιζεν ἄλλο ἐκτὸς πρώτης τάξεως φρενοκομείου καὶ ματαίως τὴν ἐντελεστάτην τῶν ὑδροθεραπευτικῶν. Ἄχ, ποσάκις ἠῤῃχετο τώρα νὰ παρουσιάζετο ἡ Didina. Ἐχάλασε τὸν κόσμον νὰ τὴν εὔρῃ. Ἀδύνατον. Αἱ δύο ἀδελφαί, ὡς εἶπομεν, εὕρισκοντο ἐν Παρισίαις. Ἐφυγον ἀπὸ τὰ περὶχωρα τοῦ Νανσυ, ἵνα καταστήσωσιν ἀδύνατον τὴν ἀνεύρεσίν των, τηροῦσαι τὸν πρὸς τὴν Ἀρτεμισίαν δοθέντα λόγον.

Οἱ μῆνες ἐν τούτοις παρήρχοντο καὶ τὸ ὀλίγον χρῆμα τῶν δύο ἀδελφῶν ἐξηντλεῖτο. Ἡ θέσις των εἶχε καταστῆ προβληματικὴ. Ἡ μικρὰ ἦτο ὑποφερτὴ καλλιτέχνης. Μῆνα ὅμως ὀλόκληρον ἐβασανίσθη τὸ δυστυχὸ κορίτσι, τρέχον διὰ νὰ εὔρῃ ἐργασίαν καὶ ἀφοῦ εὔρεν, ὀλόκληρον ἄλλον μῆνα τὴν ἐπαίδευσαν διὰ νὰ τῆς δεχθῶν μίαν μινιατοῦραν δέκα μόνον φράγκων, ἀφοῦ εἰς τὸ ἴδιον κατὰστημα εἶχε δαπανήσῃ εἴκοσι διὰ χρώματα καὶ πινέλα. Ἡ μικρὰ βιοπαλαίστρια ἀπηύδνησεν. Ἡ Didina ἐζήτηε νὰ ῥάψῃ, ἀλλοίμονον, ποῦ δὲν εἶχε πιάσῃ ποτέ της βελόνα, καὶ ὅπου ἐζήτησεν ἐργασίαν, ἤκουσε λόγια ποῦ τὴν ἔκαμαν νὰ πεθάνῃ ἀπὸ ἐντροπῆν. Ἦτο πολὺ εὐμορφῆ, εἶχε πολὺ ἀριστοκρατικὸν ἀέρα, διὰ μίαν μοδιστροῦλαν. Ἐπειτα διατὶ νὰ κάθεται νὰ χάνεται, ἐνῶ θὰ ἠδύνατο ἂν ἤθελε νὰ ἔχῃ ἐν λαμπρὸν hôtel εἰς τὴν λαμπροτάτην τῶν λεωφόρων . . . Αἱ δυστυχεῖς ὄρφαναὶ κατεπτοθήτησαν, ἐχάθησαν. Τὸ βελάντιόν μου ταῖς ἐφάνῃ δις, τρίς ἀρωγόν. Ἄλλ' ἦσαν καὶ ὑπερήφανοι. Ἐπειτα τί ἠδύνατο τὸ κάτισχον βελάντιον φοιτητοῦ!

Ἦλθε τέλος ἡ τρομερωτάτη τῶν ἡμερῶν. Δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ καταβάλωσι τὸ ἐνοίκιον. Ὁ ἰδιοκτῆτης τὸ ἔκοψε καθαρὰ. Νὰ ἐτοιμασθῶν νὰ φύγουν.

Ἐπειτα ὡσεὶ συγκινούμενος εἰς τὰ δάκρυά των :

— Ἐπὶ τέλους μέيناτε. Σᾶς κάμω μίαν πίστωσιν. Μὰ θὰ μ' ἀκού-
στε. Θὰ γίνετε **μοδέλα**. Γνωρίζω τὸν Puvis de Chavanne. Ἦρχισε
νὰ κοσμηῆ διὰ τοιχογραφιῶν τὸ Πάνθεον. Βάζω στοίχημα ὅτι ἔχει τὴν
ἀνάγκην σας . . .

Ῥίγος κατέλαβε τὴν Didina, ὅταν ἀνελογίσθη ὅτι θὰ παραδοθῆ εἰς
θέαν γυμνὸν τὸ κάλλος τῆς ἀδελφῆς της. Ἔπρεπε νὰ τὴν ἀφήσῃ ἐν
τούτοις νάποθάνῃ τῆς πείνης; Ἐδέχθη μόνον δι' ἑαυτήν. Μετὰ δύο ἡμέ-
ρας, κατηγῆς, δυστυχισμένη, μόλις σύρουσα τοὺς πόδας της, ἤνοιγε τὴν
θύραν ἵνα μεταβῆ εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν ἐργαστήριον τοῦ Puvis de
Chavanne, ὅταν ἔπεσα ὡς κεραυνὸς ἐνώπιόν της.

— Ποῦ πᾶς;

Ἄνελύθη εἰς δάκρυα. Ἔπρεμε καὶ μόλις ἐκ τῶν συγκεκομμένων της φρά-
σεων κατῶρθωσα νὰ ἐννοήσω τὴν ταπείνωσιν εἰς ἣν ἡ ἀνάγκη τὴν ἐξώθει.

— Καλὲ τί λέγεις; Τί **μοδέλα**! Τί Puvis de Chavanne! Μᾶς
περιμένουν ἔς τὸ Billancourt. Ὁ Κοστίκας, ὁ σύζυγός σου. Τὰ πάντα
διωρθώθησαν. Ἐνόμιζες ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνθίξῃ εἰς τὸν χωρισμὸν
σου; Ἡ μητέρα του ἡ ἰδία τώρα σὲ παρακαλεῖ. Νά, τὸ γράμμα της!

Ἴδου τί εἶχε συμβῆ.

Ὁ Δημητρός, ὁ λαμπρότατος τῶν φίλων μου, εἶχεν ἔλθῃ εἰς Παρι-
σίους. Ἦνθόει νὰ τὰ κάμῃ θάλασσα. Πρῶτα ὅμως ἔπρεπε νὰ ἐκτελέσῃ
τὰς γενικὰς ἐπισκευὰς του, ὡς τὰς ἔλεγε. Τὰ μάτια του τὰ ἀλλοίθωρα
ἔπρεπε νὰ ἰδοῦν ἴσια, ὅπως πάντοτε βλέπουν ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδιά του,
ἐν περιττὸν διάφραγμα ἐντὸς τῆς ρινός του ἔπρεπε νὰ πέσῃ. Οἱ παρισινοὶ
ἰατροὶ ἐντὸς δεκαπέντε μόνον ἡμερῶν τὸν ἀπέδωκαν εἰς τὸ Μπουλ-Μίς,
ὅπου ἀπ' ἀρχῆς εἶχε καταστῆ δημοτικώτατος. «Un des plus grands
armateurs Grecs du Danube!» ἐβόμβει ὁλος ἐκεῖνος ὁ παρδαλό-
κοσμος, τῶν μεγάλων ὀνείρων καὶ τῶν μικρῶν ἐνασχολήσεων, τοῦ caffè
d'Arcourt, μόλις ἐπεφαίνετο. Ἦρχισαμεν τὰς ἐκδρομὰς μας. Ἐμεινε
τίποτε νὰ μὴ τὸ ἰδῶμεν; Ἦλθε καὶ ἡ σειρὰ τῶν περιχώρων. Διηρχό-
μεθα τὸ Pont-Neuf, ὅπως ἐπιθῶμεν ἀτμηλάτου **χειλιδόνος** τοῦ Ση-
κουάνα, ὅταν φύσημα ἀέρος ἀρπάσαν ἀπέθεσε μετὰ παρισινῆς λεπτότητος
τὸ ψαθινὸ καπέλλο τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἐπὶ τῶν κυμάτων τοῦ ποταμοῦ. Ἀρμέ-
νιζε μόλις ἀπτόμενον τῆς ἐπιφανείας των. Οἱ badaux τῶν Παρισίων,
ποιὸς δὲν τοὺς ξεύρει, ἐνετρύφων ἀπὸ τῆς γεφύρας εἰς τὸ θέαμα. Πρῶται,
πρῶται, ξεκαρδισμένοι ἵστα γέλοια, δύο σιλφίδες, ἡ μία ἵστα κάτασπρα,
ἡ ἄλλη ἵστα τριανταφυλλιά, μέγα ἠδοντο ἐπὶ τῷ δεινῷ συμβάματι. Τὸ
καπέλλο ἐσώθη τέλος ὑπὸ λεμβούχου.

— Πρέπει νά τόν ἀνταμείψωμεν. Ἄς εἰσέλθωμεν εἰς τὸ ἀκάτιον.

— Μὰ δὲν εἶναι τρέλλα; θ' ἀναπαδογουρισθῶμε.

Ἡ δυὰς τῶν σιλφίδων ἐπλησίαζεν, ἐφθασεν.

— Φρεῖσθε, κύριοι; Τότε θὰ ἔμβωμεν ἡμεῖς.

— Εἰσῆλθον. Εἰσῆλθωμεν. Ἡ λευκὴ ἤρπασε τὰς κόπας, καὶ ἡ τριανταφυλλιά τὸ πηδάλιον.

— Ὡς τὸ Σαῖν-Κλοῦ!

Μὰ μόλις εἶχαμε φθάσει εἰς Billancourt καὶ ἤρξαμε στὴν ἄμμο!... Ἐξήλθωμεν τσαλαβουτῶντες στὰ νερά. Δὲν εἶχαμε κάμει δύο βήματα. Τί νὰ ἰδῶ! ἐπάνω 'κεῖ στὴν ἄμμο, ἀκίνητον, σιωπηλόν, νὰ μᾶς κυπτάζῃ ὡς χαμένος τὸν φίλο μου καὶ συνώνυμόν μου Κώσταν Σκούλην, τὸν κράτιστον τῶν συμμαθητῶν μου, μεθ' οὗ ἐπὶ πενταετίαν ὄλην μᾶς εἶχον καθιέρξῃ τοὺς ταλαιπώρους ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ, ὃν ἀπὸ τοσοῦτου χρόνου εἶχα νὰ ἰδῶ. Ἄλλ' εἰς τοιαύτην κατάστασιν ἐπερίμενα νὰ τὸν εὔρω; Ἐσπεύσαμεν εἰς τὸν οἶκόν του, ἄνευ τῶν σιλφίδων βεβαίως. Εἶδα τὴν μητέρα του. Φαντάζεσθε τὴν ἐκπληξίν μου, ὅταν ἀπὸ ὀμιλίας εἰς ὀμιλίαν ἠγνόησα, ἐπίσθην ὅτι ὁ Κώστας Σκούλης δὲν ἦτο ἄλλος παρὰ ἐκεῖνος ὃν ἡ Didina, κατὰ τὸ βουμανικόν ἰδιώμα, ἀπεκάλει Κοστίκαν.

— Μὰ ἡ Didina, φίλε μου, εἶναι 'ς τὸ Παρίσι! Ἰδοὺ ἡ θλιβερὰ ἱστορία τῆς καλῆς, τῆς πιστῆς σου φίλης.

Πῶς δὲν ἐτρελλάθησαν; Ἡ κυρία Ἀρτεμισία Σκούλη δὲν ἤξευρε πῶς νὰ ἐκφράσῃ τὴν χαρὰν τῆς. Μ' ἐνηγκαλίσθη.

— Τρέξε, παιδί μου, φέρε τὴν ἐδῶ, σῶσε τὸν Κώστα, τὸ παιδί μου, τὸν φίλον σου.

— Ἐλα πάμε!

Ἐβρυχήθη ὁ Δημητρός. Ἄν δὲν ἔμπηζε αὐτὴ τῇ φωνῇ, ἤθελαν τὸν πνίξῃ τὰ κλάμματα.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξακολουθήσω ἀκόμη τὴν ἀφήγησίν μου; Μετὰ τινὰς ἡμέρας, ἀκτινοβολοῦντες ἐξ εὐτυχίας, οἱ περικαλλεῖς νυμφεῖοι ἐστέφοντο ἐν τῷ ῥωσσικῷ ναῶ τῶν Παρισίων.

Ἡ κυρία Ἀρτεμισία ἐπέπρωτο ἐν τούτοις νὰ ὑπομείνῃ μίαν ἀκόμη σύγχυσιν. Ὁ θεῖος ἔδωκε τὴν τελευταίαν μάχην του.

— Δὲν πρέπει νὰ γίνῃ! Δὲν θ' ἀφήσω τὸν παρὰ μου σ' αὐταῖς τῆς πεινασμέναις. Κανεῖς δὲν ἔχει ἀπὸ 'μὲ λεπτό!

— Ὡς εὐλογημένε, τὰ παιδιὰ μου νὰ εἶναι καλὰ καὶ κάμει ὅ,τι θέλεις τὰ λεπτά σου!

